

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJENA OPĆOJ AUDIJENCIJI Srijeda, 19. kolovoza 2015. [Multimedia](#)

Obitelj i rad

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Nakon što sam govorio o vrijednosti blagdana u životu obitelji, danas ćemo se zadržati na komplementarnom elementu, a to je rad. I jedno i drugo – naime i svetkovanje i rad – sastavni su dio Božjeg nauma stvaranja.

Obično se kaže da je rad neophodan za uzdržavanje obitelji, rast djece, za osiguravanje dostojanstvenog života svojim najdražima. Nešto najljepše što se za ozbiljnu i poštenu osobu može reći jest: "on je radnik", onaj koji radi, koji ne živi na tuđoj grbači u društvu. Vidim da je danas ovdje mnogo Argentinaca pa ću upotrijebiti izraz koji mi koristimo: "No vive de arriba".

Rad, u svojim nebrojenim oblicima, počevši od kućanskih poslova, skrbi i o općem dobru. A gdje se uči tome marljivom životu? Uči se prije svega u obitelji. Obitelj uči radu primjerom roditelja: tate i mame koji rade za dobro obitelji i društva.

U Evanđelju je Sveta nazaretska obitelj prikazana kao obitelj radnika, a za samog se Isusa kaže da je "drvodjeljin sin" (Mt 13, 55) ili čak "drvodjelja" (Mk 6, 3), a sv. Pavao opominje: "Tko neće da radi, neka i ne jede!" (2 Sol 3, 10). – Lijep je to recept za mršavljenje, ako ne radiš, ni ne jedeš. – Apostol se izriječom referira na lažnu duhovnost nekih koji su živjeli na grbači braće i sestara, "ništa ne rade" (2 Sol 3, 11), kaže Pavao. U kršćanskom shvaćanju rad i duhovni život nisu nipošto u opreci. Između molitve i rada, kao što uči sv. Benedikt, mora i treba postojati sklad. Nerad je štetan za duh, kao što izostanak molitve šteti praktičnom radu.

Rad – ponavljam – u svojim bezbroj oblika je svojstven čovjeku. Izražava njegovo dostojanstvo bića stvorena na sliku Božju. Zato se kaže da je rad svet. I zato je briga oko zapošljavanja velika ljudska i društvena odgovornost, koja se ne može prepustiti u ruke malobrojnih pojedinaca ili svaliti na obogotvoreno "tržište".

Prouzročiti gubitak radnih mjesta znači izazvati veliku društvenu štetu. Rastužim se kad vidim da su ljudi bez posla, da ne uspijevaju pronaći posao i lišeni su dostojanstva prehranjivanja svojih obitelji. A obradujem se kad vidim da vlasti ulažu velike napore u pronalaženje radnih mjesta i trude se da bude posla za sve. Rad je svet, rad daje dostojanstvo obitelji. Moramo moliti da se u obitelji ne ostaje bez posla.

Dakle, i rad, kao i svetkovanje, je sastavni dio nauma Boga Stvoritelja. U Knjizi Postanka temi zemlje kao doma i vrta, povjerena čovjekovoj brizi i radu (2, 8.15), prethodi vrlo dirljiv odlomak: "Kad je Jahve, Bog, saznao nebo i zemlju, još nije bilo nikakva poljskoga grmlja po zemlji, još ne bijaše niklo nikakvo poljsko bilje, jer Jahve, Bog, još ne pusti dažda na zemlju i nije bilo čovjeka da zemlju obrađuje. Ipak, voda je izvirala iz zemlje i natapala svu površinu zemaljsku" (2, 4b-6a). To nije romanticizam, to je Božja objava; a naša je zadaća shvatiti je i potpuno usvojiti. Enciklika *Laudato si'*, koja predlaže cjelovitu ekologiju, sadrži također ovu poruku: ljepota zemlje i dostojanstvo rada stvoreni su zato da budu združeni. Jedno s drugim ide ruku pod ruku: zemlja postaje lijepa kada je čovjek obrađuje. Međutim, kad se rad udalji od Božjeg saveza s muškarcem i ženom, kad se odvoji od njegovih duhovnih značajki, kad postaje zatočenikom logike čistog profita i prezire ljepote života, srozavanje duše zagađuje sve: i zrak, vodu, biljke, hranu... Život u društvu se kvvari, a okoliš upropaštava. A posljedice pogađaju prije svega najsiromašnije pojedince i obitelji. Moderna organizacija rada ponekad pokazuje opasnu sklonost da se obitelj smatra bremenom, teretom, nečim pasivnim za produktivnost rada. Ali zapitajmo se: koja produktivnost? I za koga? Takozvani "pametni grad" nesumnjivo obiluje uslugama i vrsnom organizacijom; no, primjerice, često se neprijateljski postavlja prema djeci i starijima. Katkad se oni koji planiraju zanimaju za individualnu snagu i rad, kojeg će se udružiti i koristiti ili odbaciti već prema ekonomskoj isplativosti. Obitelj je veliko mjerilo u tome smislu. Kada je organizacija posla drži u zatočeništvu ili čak sprječava njezin razvoj, možemo biti sigurni da je ljudsko društvo počelo raditi protiv sebe!

Kršćanske se obitelji u takvim okolnostima suočavaju s velikim izazovom i imaju važno poslanje. One su, naime, nositeljice temeljnih istina o Božjemu stvaranju: identitetu i povezanosti muškarca i žene, rađanju djece, radu koji pripitomljuje zemlju i čini svijet pogodnim za stanovanje. Gubitak tih zasada vrlo je ozbiljna stvar, a u zajedničkom domu već je i previše pukotina! Zadatak nije lak. Ponekad se obiteljskim udugama može činiti da su poput Davida koji se bori protiv Golijata... no, znamo kako je taj dvoboj završio! Potrebni su nam vjera i domišljatost. Neka nam Bog udijeli milost da, u ovom teškom trenutku naše povijesti, s radošću i nadom prihvatimo njegov poziv na rad kako bismo sami sebi i svojoj obitelji dali dostojanstvo.